
Državni izpitni center

SPOMLADANSKI IZPITNI ROK

UMETNOSTNA ZGODOVINA

NAVODILA ZA OCENJEVANJE

Sreda, 5. junij 2019

SPLOŠNA MATURA

Moderirana različica

DEL A**Izpitna pola 1****1. naloga: Obdelovanje kovin v prazgodovini in starem veku**

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
1.1	4	štiri od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ slika 1.1: kovinske dobe: bronasta, železna doba, halštat ♦ slika 1.2: Akadci, Mezopotamija ♦ slika 1.3: stari Egipčani ♦ slika 1.4: egejska umetnost – mikenska kultura, minojska kultura ♦ slika 1.5: Etruščani 	

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
1.2	1	dve od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ baker ♦ bron ♦ železo ♦ zlato ♦ srebro 	Za dva pravilna odgovora 1 točka.
	1	dve od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ torevtika ♦ ulivanje ♦ kovanje ♦ granulacija/zrničenje ♦ lotanje ♦ cizeliranje ♦ taljenje ♦ repousse/tanjenje ♦ zlatenje ♦ varjenje 	Za dva pravilna odgovora 1 točka.
Skupaj	2		

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
1.3	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Navezuje se na <u>koledar, sončni voz</u>, ki potuje po nebu od vzhoda na zahod. ♦ Kultni značaj umetnine. ♦ Umetnina je povezana z verovanjem. 	

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
1.4	1	♦ Sargon	
	2	dve od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ veljala so stroga pravila upodobitve vladarjev ♦ je iz brona ♦ poudarjene oči z očesnim vložki ♦ tipska upodobitev vladarja: skrbno urejena pričeska, vladarsko pokrivalo, skrbno urejena, gosta dekorativna brada ♦ hierarhična vzvišenost ♦ stilizacija 	
Skupaj	3		

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
1.5	1	♦ posmrtna Tutankamonova maska	
	1	♦ Dolina kraljev pri Tebah, Egipt	
	1	ena od: ♦ tudi po smrti označuje položaj vladarja ♦ večno življenje in ohranjanje pokojnikovega obraza	
Skupaj	3		

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
1.6	1	♦ Himera	
	1	ena od: ♦ Bila je zelo močna pošast z zmajsko glavo in telesom leva, divje kože in kačjim repom. ♦ Bruhala je ogenj in sežgala vsakega mimoidočega. ♦ Ubil jo je junak Belerofont, ki se ji je lahko približal le na krilatemu konju Pegazu, in jo zadel s puščico. ♦ Po rimski različici je živela v podzemlju in skupaj z bratom Kerberjem čuvala vhod v Had.	
Skupaj	2		

2. naloga: Gradbene novosti v evropski arhitekturi od prazgodovine do srednjega veka

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
2.1	1	♦ dolmen	
	1	♦ kromleh	
	1	ena od: ♦ kulturno obredno središče ♦ povezano s solsticijem in merjenjem časa ♦ astronomska opazovalnica	
Skupaj	3		

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
2.2	1	♦ minojska/kretska kultura	
	2	dve od: ♦ tlakovane poti speljane do palače ♦ vodovod z odtočnimi kanali ♦ prezračevalne naprave ♦ svetlobni jaški ♦ poznavanje statike pri uporabi lesa in kamna	
Skupaj	3		

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
2.3	1	♦ nepravilna kupola/psevdokupola/kupola	
	1	♦ mikenska kultura	
Skupaj	2		

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
2.4	2	dve od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Pri gradnji uporabljajo kamen, predvsem marmor. ♦ Uporabljajo stebrne rede (dorski, jonski). ♦ Stavba je sestavljena iz podstavka, cele, opistodoma in stebnega oboda. ♦ Stebri nosijo arhitrav, friz in timpanon. ♦ Pri gradnji so pomembna modularna razmerja (zlati rez). ♦ Gradnja brez veziva (kovinski vezni elementi). ♦ Simetrija, matematična strogost zasnove, izpopolnjena z optičnimi izboljšavami. 	

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
2.5	1	♦ arhitekturni lok, obok, polkrožni lok	
	1	♦ Etruščani	
Skupaj	2		

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
2.6	1	♦ akvedukt/vodovod/viadukt	
	2	dve od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ terme ♦ bazilike ♦ slavoloki ♦ ceste ♦ mostovi ♦ kanalizacija/kloaka ♦ kanali/prekopi ♦ amfiteater ♦ gledališče ♦ hipodrom/dirkališče 	
Skupaj	3		

3. naloga: Razvoj srednjeveškega slikarstva

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
3.1	3	tri od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ tapiserija ♦ vitraj ♦ jajčna tempera ♦ freska ♦ miniatura ♦ vezenina ♦ tabelna slika 	

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
3.2	1	♦ prepisovalnice ali skriptoriji v samostanih	
	2	♦ karolinška renesansa/otonska umetnost ♦ umetnost preseljevanja narodov/otoška umetnost	
Skupaj	3		

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
3.3	1	♦ S to bitko je Vilijem Osvajalec zavzel angleški otok in postal kralj Anglije.	
	2	dve od: ♦ je vezena stenska preproga ♦ vodoravna kompozicija ali friz/niz ♦ nizanje prizorov od leve proti desni ♦ dokumentarnost upodobitve – zgodovinski prizori poteka bitke ♦ glavne osebe in kraji so napisani ♦ ploskovitost ♦ poudarjena kontura ♦ dekorativna obroba ♦ volna, vezena na platno ♦ tipiziranost figur	
Skupaj	3		

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
3.4	2	dve od: ♦ Nov pomen svetlobe kot duhovne razsežnosti se izrazi v vitraju, ki doživi razcvet v gotiki. ♦ Gre za podobo, ki je dobesedno sveta, saj proseva svetlobo in sveti. ♦ Vitraji obarvajo svetlobo, na stenah katedral ustvarjajo svetlobne lise, ki so simboli nebeškega Jeruzalema. ♦ Obarvane steklene kose sestavijo v kompozicijo s svinčnimi spojkami in utrdijo s kovinsko mrežo.	

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
3.5	1	♦ Giotto (di Bondone)	
	2	dve od: ♦ uveljavitev realizma ♦ plastičnost, monumentalnost figur ♦ živost obraznih izrazov ♦ gibanje figur v krajini ♦ študij perspektive/empirična perspektiva ♦ pripovednost ♦ osebna slogovna govorica ♦ škatlasto oblikovane notranjščine ♦ figure upodobljene z različnih strani (profil, hrbet)	
Skupaj	3		

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
3.6	1	♦ kranjski prezbitrij	

4. naloga: Pomembni naročniki umetnosti v 15. stoletju

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
4.1	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Wallsee ♦ Ptujski ♦ Celjski ♦ štajerski plemiči ♦ Stubenberški 	
	1	♦ grbi	
Skupaj	2		

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
4.2	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Cerkev na Ptujski Gori je stopnjevana cerkev in je prvi primer nove zasnove arhitekturnega oblikovanja poenotnega prostora, ki se kaže v dvoranskih cerkvah. ♦ V načinu obokanja prinaša tehnične novosti, prvič pri nas uporabijo dvojnoparalelna rebra in zvezdasti obok. 	
	1	♦ Kiparska in slikarska oprema je izdelana v takrat najbolj aktualnem mednarodnem gotskem slogu (viteška gotika, lepi slog).	
Skupaj	2		

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
4.3	1	♦ Bila je v zbirki vojvode Berryjskega, brata francoskega kralja.	
	1	♦ Knjigo so uporabljali kot molitvenik, horarij.	
Skupaj	2		

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
4.4	1	♦ žanrski motiv	
	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Motiv predstavlja koledarski mesec januar. ♦ Prikazuje vojvodo pri slavnostni pojedini in januarsko poklanjanje daril. ♦ Prizor je postavljen v interier, v ozadju vidimo kamin in tapiserije, na katerih so upodobljeni viteški spopadi, ki predstavljajo motive iz trojanske vojne. ♦ Plemiči so oblečeni v pisan damast, saten, svilo in krzno, draga oblačila. ♦ Na mizi je razvidno bogato posodje z veliko razkošno solnico v podobi ladje. ♦ Praznovanje novega leta in sv. treh kraljev. 	
Skupaj	2		

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
4.5	1	♦ Jan van Eyck	
	2	dve od: ♦ uporaba barvne, linearne in zračne perspektive ♦ natančno naslikani detajli, jasni obrisi, podrobno izrisani predmeti in materiali ♦ uporaba oljnih barv, čiste prosojne barve, svetlobni učinki ♦ donatorjeva portretna natančnost in realizem v nadrobnostih ♦ poudarjanje posameznih materialov (brokat, žamet, steklo, marmor, poldrago in drago kamenje, zlato) ♦ v ozadju natančno izrisana krajina z veduto mesta, reko in vinogradi, predstavljena burgundska krajina	
Skupaj	3		

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
4.6	1	♦ družina Medici	
	1	ena od: delo je nastalo pod vplivom ♦ humanizma ♦ neoplatonistične filozofije	
Skupaj	2		

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
4.7	1	dve od: ♦ Merkur ♦ tri gracije ♦ Venera ♦ Kupid ♦ Flora ♦ Hlorinda ♦ Zefir	Za dva pravilna odgovora 1 točka.
	1	ena od: ♦ Upodobljen je božanski vrt večne pomladi, v kateri vlada Humanitas (dobrosrčna človečnost) kot najvišja vrlina, ki združuje človekove najboljše lastnosti. ♦ Venera je ponazoritev človeških in božanskih sil, ki vladajo vsemu, vsej naravi. ♦ Vidimo preobrazbo ljubezni od poželenja do poduhovljene božanske ljubezni. ♦ Preobrazba iz enega stanja v drugo, prehod iz otroške v odraslo dobo, iz samskega stanu v zakonsko zvezo. ♦ Alegorija ljubezni.	
Skupaj	2		

5. naloga: Nove težnje renesančne arhitekture

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
5.1	1	♦ zgodnja renesansa: L. B. Alberti/ F. Brunelleschi/Michelozzo	Za dva pravilna odgovora 1 točka.
	1	♦ visoka renesansa: Michelangelo/Bramante	
	1	♦ pozna renesansa ali manierizem/klasicizem: Andrea Palladio/Romano/Sansovino/Michelangelo	
Skupaj	3		

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
5.2	3	tri od: ♦ obujanje antične arhitekturne teorije ♦ inovativna raba in predelava antičnih arhitekturnih členov ♦ uravnoveženost, preglednost, jasnost oblik ♦ uporaba idealnih geometrijskih likov in teles, simetrija, harmonija, idealni proporci ♦ v manierizmu zavračanje klasičnih prvin, razvijejo nove, izrazito antiklasične izrazne oblike, asimetrični tlorisi, poudarjen okras	

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
5.3	1	♦ meščanska renesančna palača	
	2	dve od: ♦ pravokotni ali kvadratni tloris z notranjim arkadnim dvoriščem ♦ dvonadstropna stavba z jasno strukturiranim pročeljem ♦ simetrična zasnova ♦ rustika ♦ polkrožna okna	
	1	♦ Naročnik je bil bogat meščan, poznavalec in mecen nove umetnosti.	
Skupaj	4		

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
5.4	1	♦ Kapitolski trg v Rimu	
	1	♦ konjeniški portret Marka Avrelija	
Skupaj	2		

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
5.5	1	ena od: ♦ mestna hiša (Rotovž) v Mariboru ♦ grad Krumperk pri Domžalah	
	1	ena od: ♦ obrambni stolpi ♦ konzole ♦ venčni zidec ♦ mestni stolp	
	1	ena od: ♦ loža ♦ geometrijska kvadratna zasnova ♦ velika okna ♦ arkadno dvorišče ♦ poudarjen renesančni portal	
Skupaj	3		

Skupno število točk: 60

Izpitna pola 2

1. naloga: Sakralna arhitektura 17. in 18. stoletja

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
1.1	1	♦ barok	
	1	♦ Il Gesù ♦ Rim	Za oba pravilna odgovora 1 točka.
Skupaj	2		

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
1.2	1	♦ jezuitski tloris/dvoranski tloris	
	2	dve od: ♦ Stranske ladje se spremenijo v venec kapel, ki se odpirajo v osrednji prostor. ♦ Prostrana osrednja dvorana. ♦ Nad križiščnim kvadratom je kupola. ♦ Transept se skrči oziroma zlije z glavno ladjo. ♦ Enoten oltarni prostor (Il Gesù).	
Skupaj	3		

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
1.3	1	♦ elipsa/ovalna oblika	

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
1.4	3	tri od: ♦ valovita stena ♦ menjavanje konveksno-konkavnega ♦ bogato razčlenjena zunanost z arhitekturnimi elementi (polstebri, pilastri, niše, arhitrav) ♦ poudarjena osrednja os ♦ dvostolpno pročelje z igrivimi valovitimi kapami ♦ volute na fasadi	

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
1.5	1	ena od: ♦ romarske cerkve ♦ božja pot	
	1	ena od: ♦ Sladka gora ♦ Sv. Rok, Šmarje pri Jelšah	
Skupaj	2		

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
1.6	1	♦ iluzionistična poslikava	
	1	♦ Arhitekturni okvir se odpira v prostor, predvsem v nebo, na njej je upodobljena apoteoza svetnikov ali posamezne nabožne zgodbe. ♦ S perspektivnimi prijemi se ustvarja vtis odprtosti prostora.	
Skupaj	2		

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
1.7	2	dve od: ♦ lesteneč ♦ štukatura ♦ prižnica ♦ (tabernakeljski) oltar ♦ orgle ♦ kor ♦ spovednica ♦ klopi ♦ tabelne slike	

2. naloga: Elegantno življenje aristokracije

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
2.1	3	♦ barok ♦ rokoko ♦ neoklasicizem	

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
2.2	1	♦ Versailles pri Parizu	
	1	♦ Ludvik 14., Sončni kralj	
	1	♦ prepletanje in dopolnjevanje vseh treh zvrsti likovne umetnosti: slikarstva, kiparstva in arhitekture	
Skupaj	3		

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
2.3	1	♦ Peter Paul Rubens	
	1	♦ Diego Velázquez	
	1	ena od: ♦ Upodobil je poroko Marije Medičejske, francoske kraljice. ♦ Upodobil je infantinjo Margerito s spremstvom.	
Skupaj	3		

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
2.4	2	dve od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ družbena kritičnost ♦ satira ♦ hlastanje po denarju ♦ užitki ♦ pohlep ♦ požrešnost ♦ moraliziranje ♦ prikazane so slabosti, napake upodobljencev – in kam to vodi 	

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
2.5	1	♦ galantni prizori aristokratov, fêtes galantes/ radoživo življenje plemstva	
	1	♦ Prizor prikazuje ljubezenski trikotnik, v vrtu ljubezni s kipom Kupida, ki opozarja na molčanje; vidimo gospodično, ki jo moški guga, sama pa je frcnila čevelj drugemu, ki jo opazuje.	
Skupaj	2		

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
2.6	1	♦ francoska revolucija	
	1	♦ Umorjeni revolucionar, tiran Marat, predstavljen kot svetnik, umorila ga je rojalistka.	
Skupaj	2		

3. naloga: Umetnost 19. stoletja na Slovenskem

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
3.1	1	♦ neoklasicizem	
	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ posnemanje antične arhitekture ♦ svetiščno čelo ♦ uporaba stebrov, pilastrov, arhitrava, timpanona, jonski stebni red, antična dekoracija, girlande ♦ klasicizem 	
Skupaj	2		

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
3.2	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ bidermajerski portret ♦ reprezentativni portret 	
	2	dve od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ idealiziran portret z ozkim obrazom in melanholičnim izrazom ♦ s poudarjenimi elegantnimi rokami in rameni ♦ poudarek na oblačilih in nakitu ♦ bidermajerski šopek 	
Skupaj	3		

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
3.3	1	♦ Luiza Pesjakova	
	1	ena od: ♦ avtorica libreta prve slovenske opere Gorenjski slavček ♦ pesnica ♦ prevajalka ♦ Prešernova sodobnica ♦ bogata in izobražena ljubljanska meščanka	
Skupaj	2		

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
3.4	1	♦ panorama	
	1	ena od: ♦ dokumentarnost ♦ kartografska/topografska natančnost	
	1	ena od: ♦ kazanje lepote in veličine narave ♦ iskanje odročnih, neobljudenih krajev ♦ posebno svetlobno razpoloženje ♦ prebujanje narodnih čustev ♦ povečevanje narave	
Skupaj	3		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
3.5	1	♦ Alojz Gangl	
	1	ena od: ♦ književnikom ♦ literatom ♦ pesnikom	
Skupaj	2		

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
3.6	1	♦ historični slog/neorenesansa, neobarok ♦ opera	Za oba pravilna odgovora 1 točka.

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
3.7	1	♦ potres 1895	
	1	♦ secesija	
Skupaj	2		

4. naloga: Modernizem v kiparstvu

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
4.1	1	♦ Auguste Rodin	
	2	dve od: ♦ postopki modeliranja s sledovi prstov in orodja v glini, ulivanje kovin z istimi površinskimi učinki ♦ vzporejanje obdelanega in neobdelanega kamenja ♦ pomembna postane površina kipa z ekspresivnim učinkom ♦ nova razlaga motivov z močnim čustvenim izrazom ♦ zelo osebna interpretacija motivov ♦ vtis non finita	
	1	♦ Michelangelo Buonarroti	
	1	♦ non finito	
Skupaj	5		

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
4.2	1	♦ poljub/žanr	
	1	♦ akt/torzo	
Skupaj	2		

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
4.3	2	slika 4.2: ♦ Poudarjena je čutnost, lepota telesa, strast, ljubezen; ženska daje pobudo dejanju, motiv je povzet po Dantejevi Božanski komediji. ♦ Telesi sta realistični, polnoplastični.	
	2	slika 4.3: ♦ Telesi sta poenostavljeni, je kvader, stilizacija teles z vrezninami, poudarjen je poljub, dejanje, ljubimca se stapljata v eno. ♦ Motiv je zreduciran na bistvo – zlitje oseb v eno.	
Skupaj	4		

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
4.4	1	ena od: ♦ Stvarni svet se v umetnikovi domišljiji preoblikuje v abstraktne oblike, ki so komaj ali nič v zvezi s stvarnostjo. ♦ Govorimo o likovni vsebini. ♦ Poenostavljanje. ♦ Predmetov ne prepoznamo več, odvzame se vse odvečno, ohranjajo se samo še asociativne oblike.	

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
4.5	1	ena od: ♦ Jakob Savinšek ♦ Zdenko Kalin ♦ Drago Tršar	
	1	♦ sreda 20. stoletja	
	1	♦ Moderna galerija	
Skupaj	3		

5. naloga: Predmeti moderne umetnosti

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
5.1	1	♦ avantgarde	
	1	ena od: ♦ Skušali so radikalno prekiniti tradicijo, da bi lahko uvedli korenite novosti z novimi tehnikami in invencijami. ♦ Iskanje novih motivov, gradiva, snovi. ♦ Skušali so najti in se približati univerzalni resnici.	
Skupaj	2		

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
5.2	1	♦ kubizem	
	1	♦ Picasso	
Skupaj	2		

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
5.3	1	♦ vrv	
	1	ena od: ♦ kolaž ♦ asemblaž	
Skupaj	2		

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
5.4	1	♦ ready-made	
	1	ena od: ♦ Gre za estetsko provokacijo. ♦ Poudarjanje ideje in intelektualni naboj umetnosti, s katero si zastavljamo vprašanja. ♦ Zavračanje tradicionalnih estetskih vrednot, zanikanje veščine, materiala, višjega pomena umetnosti. ♦ Vsak predmet je lahko umetnina, če je razstavljen v galeriji. ♦ Predmetu da pomen kontekst.	
Skupaj	2		

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
5.5	1	♦ Bauhaus	
	1	ena od: ♦ jasne, preproste geometrijske oblike in uporabnost predmetov ♦ eksperimentiranje z novimi materiali (jeklo, bakelit, furnir ...) ♦ poudarjanje estetske in uporabne strukture materialov ♦ množično serijsko izdelovanje predmetov ♦ vzgajanje nove generacije umetnikov obrtnikov, ki bodo gradili in krasili arhitekturo industrijske prihodnosti	
Skupaj	2		

Vpr.	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
5.6	1	♦ pop art	
	1	♦ Andy Warhol	
	1	♦ grafika/sitotisk	
Skupaj	3		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
5.7	1	♦ instalacija	
	1	ena od: ♦ Tridimenzionalna prostorska postavitvev, ki združuje arhitekturne, kiparske in slikarske elemente v enovito celoto. ♦ Pomemben del umetnine postane prostor, v katerega je postavljena in ki se vsakokrat z novimi postavitvami spreminja.	
Skupaj	2		

Skupno število točk: 60

DEL B**Navodila za ocenjevanje**

Navodila za ocenjevanje so pripravljena v skladu s poglavjem 3.2 »Tipi nalog in ocenjevanje« in z merili ocenjevanja posameznih delov izpita, ki so objavljena v poglavju 3.3.2 v Predmetnem izpitnem katalogu za splošno maturo 2016 – Umetnostna zgodovina.

Elementi ocenjevanja	Merila	Točke	Skupaj
1. podatki o umetniškem delu	ime umetnika, naslov izbranega umetniškega dela ali ime in kraj, kjer stavba stoji, okvirni čas nastanka, tehnika ali material, približna velikost, nahajališče in umestitev v slogovno obdobje.	za vsako pravilno navedbo 1 točka	4 točke
2. oblikovna razčlemba	navedena ni nobena od oblikovnih lastnosti umetniškega dela	0 točk	3 točke
	opis motiva ter navedba in opredelitev enega ali dveh elementov oblikovne analize (telesnost, prostor, kompozicija, barve, svetloba, tekstura, ...) izbranega likovnega dela, razčlemba je pomanjkljiva	1–2 točki	
	navedba večine oblikovnih elementov v povezavi s kompozicijskimi lastnostmi in sestavo, jasna opredelitev in povezava s slikovnim gradivom	3 točke	
3. vsebinska razčlemba	navedena ni nobena od vsebinskih lastnosti umetniškega dela	0 točk	3 točke
	opis in prepoznavna ikonografskega motiva, interpretacija je pomanjkljiva in nejasna	1–2 točki	
	natančna opredelitev vsebine upodobljenega dela in njegovega sporočila; interpretacija je jasna, samostojna in smiselna	3 točke	
4. navedba okoliščin nastanka umetnine, umetniški vplivi in pomen za umetnost	naveden ni nobeden od zahtevanih elementov	0 točk	8 točk
	pomanjkljiva navedba okoliščin oziroma vplivov na izbrano umetniško delo; razlaga ni jasna; primerjava je pomanjkljiva in nejasna	1–4 točke	
	celovita navedba okoliščin, smiselno povezano opredeljeni umetnostni vplivi in jasno označen pomen dela za umetnost; interpretacija je smiselna in samostojna; primerjava je celovita in jasna	5–8 točk	
5. opredelitev odnosa do likovnih del	odnos do obeh umetniških del ni naveden	0 točk	2 točki
	zapis odnosa do obeh umetniških del	1 točka	
	smiselna opredelitev odnosa do obeh umetniških del z utemeljitvijo	2 točki	

Skupno število točk: 20

Izpitna pola 1

6. naloga

EO	Rešitev
1	<p>štiri od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Vaška situla (tudi Situla z Vač) ♦ ok. 500 pr. n. št./1. pol. 5. stol. pr. n. št. ♦ tolčena bronasta pločevina/torevtika ♦ v = 23,8 cm (manjši predmet) ♦ Narodni muzej Slovenije, Ljubljana ♦ železnodobna umetnost, situlska umetnost, halštat, doba kovin
2	<p>tri od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Vaška situla je bronasto vedrce s premičnim ročajem, ki je v celoti okrašeno s figuralnimi prizori v treh pasovih, v vodoravni kompoziciji, frizu. ♦ Izdelana je v tehniki torevtike; bronasta pločevina je oblikovana v plitvem reliefu. ♦ Pasovi so enakomerno zapolnjeni s figurami, ki se vse pravilno prilegajo njihovi višini. Figure so mehko zaobljene in imajo poenostavljena, stilizirana telesa, njihove drže in gibi so jasno razvidni. ♦ Prostora ni, figure so ploskovite. ♦ Vsi liki, človeški in živalski, so podani v profilu, s čimer je nakazana smer gibanja, v zgornjem pasu je slavnostni sprevod konjenikov in voz, usmerjen v levo, v srednjem (darovanje, gostija in dvoboj) so liki obrnjeni v levo in desno, v spodnjem pasu pa je v desno usmerjen živalski sprevod (ker je usmerjen drugače kot zemeljski prizori, ga lahko razlagamo kot nasprotje življenja in simbol onostranstva). ♦ Opazimo lahko umetnikov strah pred praznim prostorom (horror vacui), saj so prazna mesta zapolnjena z diski, ptiči ali rastlinskim okrasjem. ♦ Vse figure so upodobljene enako velike - izokefalija.
3	<p>tri od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Na situli je upodobljena elitna moška družba. Noše in pokrivala razkrivajo različne socialne položaje, s tem da poudarjajo primat prvega med njimi. Ta je upodobljen s satusnimi predmeti, kot sta prestol in žezlo. Glede na motive bi lahko skleпали, da si je ta primat bilo mogoče pridobiti ali ubraniti s tekmovanjem (dvoboj v glasbi, z ročkami ali orožjem) ♦ Zgornji pas predstavlja procesijo konjenikov in mož na vozovih, ki glede na oblačila in pokrivala zasedajo različne družbene položaje. ♦ V srednjem pasu je poudarjen mož na prestolu s trikotnim pokrivalom, ki v roki drži dvoglavo žezlo, simbol vladarske oblasti. Sledijo upodobitve igranja na trstenke, obrednega pitja in dvoboja z ročkami, priljubljenega športa železnodobnih elit. Prizore si lahko razlagamo kot pomembne dogodke iz življenja vladarja. ♦ V spodnjem frizu so upodobljene rastlinojede košute in kozorogi, ki jim sledi zver s človeško nogo v gobcu – pogost motiv situlske umetnosti. Ta friz si lahko razlagamo kot simbolno izmenjevanje principov življenja in smrti ter njunega večnega krogotoka.
4	<p>osem od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ To je obredno vedrce, iz katerega so z zajemalko stregli pijačo. Situle, še posebej tiste, ki so figuralno okrašene, so bile lastnina premožnih in pomembnih predstavnikov tedanje knežje družbe naših daljnih prednikov, saj so bile najdene le v bogatih grobovih. Običajno so visoke 20–30 cm in imajo pomični ročaj iz zavite žice s kavljem, ki spominja na račjo glavo, včasih tudi s pokrovom. ♦ Gre za izvrsten primer situlske umetnosti, ki je nastajala v času od 7. do 4. st. pr. n. št. na območju JV Alp (med reko Pad in srednjim tokom Donave) pod vplivom intenzivnih stikov s sredozemskim prostorom. Poleg figuralno okrašenih situl z enim ali več pasovi sem spadajo še pasne sponе, meči, čelade in uhani. ♦ Ti predmeti predstavljajo vrh evropske železnodobne umetnosti v pozni halštatski dobi. Skupaj je v Sloveniji znanih okoli 70 takih primerov, od tega približno 20 situl. Delavnice, v katerih so bile narejene, so v 6. in 5. stoletju pr. n. št. domnevno delovale na Vačah, Magdalenski gori in v Novem mestu, ki mu, ker predstavlja središče te umetnosti, rečemo tudi Mesto situl. ♦ Določeni obrzci v prikazovanju se ponavljajo tudi na drugih delih situlske umetnosti. ♦ Vaško situlo je leta 1882 odkril kmet Janez Grilc v okolici Vač pri Litiji in je bila že istega leta razstavljena v osrednjem muzeju Kranjske, današnjem ljubljanskem Narodnem muzeju. Od takrat velja za največjo slovensko arheološko dragocenost, saj po kakovosti izstopa med

	<p>podobnimi primeri situlske umetnosti iz italijanskega in srednjeevropskega prostora.</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Je ena najznamenitejših umetnin v slovenskih muzejskih zbirkah. ♦ Vaška situla je obredno vedro, Sarkofag Junija Basa je sarkofag ali kamnita krsta, okrašena z različnimi prizori iz Stare in Nove zaveze. ♦ Na Vaški situli so upodobitve v nizkem reliefu, na sarkofagu figure izstopajo visoko iz podlage. To je visoki relief. ♦ Obdelava in material sta različna: krsta je iz klesanega peščenca, situla iz brona, obdelana v tehniki torevtika. ♦ Skupna obema umetniškima deloma je razdeljenost na pasove: na sarkofagu so figure razporejene v dveh vrstah, prizori so razporejeni v niše med stebriči, medtem ko so prizori na Vaški situli upodobljeni v treh pasovih. ♦ Osebe na sarkofagu so realistično oblikovane, medtem ko so osebe na situli stilizirane. ♦ Oblikovane so v profilu in tako nakazujejo smer gibanja, medtem ko so na sarkofagu oblikovane v vseh pogledih. ♦ Obe umetniški deli v celoti zapolnjujejo figure - govorimo o horror vacui. ♦ V obeh delih so figure enako visoke - govorimo o izokefaliji. ♦ Sarkofag je iz zgodnjekrščanskega obdobja in vsebuje biblijske prizore, Vaška situla spada v situlsko umetnost, v čas železne dobe, upodobljeni so obredi tedanjega višjega sloja prebivalstva. ♦ Figure na sarkofagu nadaljujejo antično tradicijo upodabljanja človeškega telesa, situla spominja na umetnost starega Bližnjega vzhoda. ♦ Pri obeh delih je umetnik neznan.
5	Tu kandidat primerjalno opredeli svoj osebni odnos do likovnih del iz naloge z utemeljitvijo.

7. naloga

EO	Rešitev
1	<p>štiri od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Donato Bramante (1444–1514) ♦ Tempietto, San Pietro in Montorio, Rim ♦ po 1502, 16. stoletje ♦ visoka renesansa ♦ marmor ♦ manjše mere arhitekture
2	<p>tri od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Je stavba krožne zasnove na okrogli ploščadi iz treh stopnic in okroglega podstavka. Cela je obdana s 16 toskanskimi stebri, ki nosijo arhitrav z metopami in triglifi. Nad njim je balustrada. ♦ V prvem nadstropju je visok tambur, zaključen z venčnim zidcem, nad njim kupola. Zunanjščina je v obeh nadstropjih členjena s pilastri, pravokotnimi okni ter polkrožnimi nišami, v pritličju so trije portali. Vsekane niše v prvem nadstropju so protiutež konveksni obliki kupole. Isti motivi se ponovijo v notranjščini. ♦ Zasnova je jasna in simetrična. ♦ Celoten načrt temelji na modularni zasnovi, merilo je premer stebra. Razdalja med stebroma je štiri enote, od zidu pa so le-ti oddaljeni dve enoti. ♦ Oblikovanje dorskega stebrega reda je načrtovano po Vitruviju. ♦ Tloris in naris temeljita na krogli in kvadratu v pravih razmerjih zlatega reza. Kljub majhnim meram stavba deluje monumentalno. ♦ Po prvotni arhitektovi zamisli bi moralo biti dvorišče samostana, kjer stavba stoji, preoblikovano v krožni trg s stebriščem in zunanjimi zidovi. Ta zamisel bi ustrezala urbanistični zasnovi rimskega svetišča.
3	<p>tri od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Bramante je dobil nalogo za postavitev votivne kapele na kraju, kjer je bil križan sv. Peter. ♦ V središču stavbe v kripti je še vedno vidna luknja, v kateri naj bi stal križ. ♦ Tempietto je martirij, ker posvečuje kraj smrti in grob mučenca. Od začetkov krščanstva imajo take stavbe središčno zasnovi; zgled je rotunda Vstajenja, postavljena nad Kristusovim grobom v Jeruzalemu. ♦ Stavba je obenem tudi relikviarij. ♦ Tempietto je premajhen za izvajanje obredja, je objekt za poglede od zunaj in simbol

	<p>mučeništva sv. Petra. Na metopah so motivi prekrizanih ključev, Petrov in papeški atribut, liturgični predmeti, namenjeni maševanju.</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Iz elementov stavbe razberemo simbolna pitagorejska števila: 16 (10 + 6, 8 + 8). Geometrija kroga je simbol božanske popolnosti. ◆ Podzemna kripta spominja na izvor cerkve v rimskih katakombah, stebrišče slavi militantno cerkev, kupola je nebesni svod, nad katero prestoluje Kristus. ◆ Poudarki stavbe so na usklajenosti proporcev, enostavnosti prostora in resnosti dorskega stebrnega reda. Antični elementi so uporabljeni tako, da se zlijejo s krščansko liturgijo. ◆ Bramante je te elemente uporabil za prikaz moči in junaškosti sv. Petra. ◆ Stavba je eden najzgodnejših primerov uporabe vitruvijskega kanona.
4	<p>osem od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Bramante se je izšolal za slikarja v Urbinu pri Pieru della Francesca. ◆ Po službovanju v Milanu je leta 1499 prišel na papeški dvor v Rim. ◆ Španski kraljevi par je naročil delo leta 1502, kar velja tudi za leto začetka gradnje. ◆ Načrt je nastal po zgledu antičnega krožnega svetišča s stebriščem, tolosa (Vestino ali Herkulovo svetišče v Rimu). ◆ Pri načrtovanju stavbe sta na umetnika vplivala rimski Vitruvij in renesančni arhitekt L. B. Alberti. ◆ Z idealno združitvijo krščanskega in antičnega svetišča je poudaril simbolni pomen: vestalke so varuhinje ognjišča in družine, sv. Peter pa je varuh ognjišča Cerkev. ◆ Po Tempiettu mu je bil zaupan največji rimski projekt – nova zasnova bazilike sv. Petra v obliki grškega križa. Ker je umrl, je njegovo delo prevzel Michelangelo. ◆ Tempietto je ideal visokorenesančne arhitekture, saj je v njej združeno krščansko svetišče z antično dediščino. Središčna zasnova je bila za renesančne umetnike namreč filozofski in estetski temelj popolne arhitekture. ◆ Tempietto je populariziral A. Palladio v teoretičnem delu <i>Štiri knjige o arhitekturi</i>. ◆ Kupola martirija je našla odmeve v kupolah cerkva sv. Petra v Rimu, sv. Pavla v Londonu in na Kapitolu v Washingtonu. Njegovo obliko je posnel tudi G. L. Bernini v tabernakeljskem oltarju v kapeli sv. Zakramenta v baziliki sv. Petra v Rimu. ◆ Tempietto je prvo od velikih del, ki so Rim v času visoke renesanse spremenile v središče umetnosti. ◆ Tempietto je v celoti iz marmorja, Eifflov stolp pa iz jekla. ◆ Tempietto je masivna gradnja, Eifflov stolp pa skeletna gradnja. ◆ Tempietto je majhna stavba, v višino meri cca. 10 m, Eifflov stolp pa je visok ok. 300 m in je bil v času nastanka najvišja stavba na svetu. ◆ Tempietto je sakralna stavba, martirij, ki zaznamuje mesto, na katerem naj bi bil križan sv. Peter, Eifflov stolp pa je bil zgrajen kot razgledni/zabavišni stolp ob svetovni razstavi. ◆ Tempietto je bil zgrajen, da bo stal večno, Eifflov stolp pa je bil zgrajen kot začasno postavljena konstrukcija. ◆ Tempietto ima masivno rotundo, tudi zaradi toskanskega reda deluje močno, Eifflov stolp pa v celoti deluje presojno in lahko, saj je popolnoma prevotljen. ◆ Tempietto je prvo od velikih del, ki so Rim v času visoke renesanse spremenile v središče umetnosti, Eifflov stolp pa je eno prvih del, ki združuje inženirsko arhitekturo in estetiko. ◆ Zasnova stavbe je v obeh primerih jasna in simetrična. ◆ Tempietto je bistveno vplival na razvoj manieristične in klasicistične arhitekture, Eifflov stolp pa na razvoj inženirske arhitekture, ki ni bila le utilitarna, ampak tudi estetska. ◆ Tempietto je simbol visokorenesančne arhitekture, Eifflov stolp pa simbol inženirskega snovanja.
5	<p>Tu kandidat primerjalno opredeli svoj osebni odnos do likovnih del iz naloge z utemeljitvijo.</p>

8. naloga

EO	Rešitev
1	<p>štiri od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Jan van Eyck ♦ Portret Arnolfinijev (tudi Arnolfinijeva poroka ali zaroka) ♦ 1434 ♦ olje na hrastovi plošči ♦ 82,2 x 60 cm (manjše mere) ♦ National Gallery, London ♦ zgodnja renesansa, staronizozemsko slikarstvo
2	<p>tri od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Slika prikazuje sobo, bogat meščanski dnevni prostor oziroma spalnico. V ospredju sta mož in žena, ki se držita za roke. Sta celostno upodobljena portreta in zavzemata tri četrtine slike. ♦ To je manjše delo portretnega formata, izjemno po natančno izslikanih detajlih. ♦ Kompozicija je simetrična, s poudarjeno centralno osjo z lestencem, ogledalom, sklenjenima rokama in psičkom v ospredju. ♦ Razporeditev v prostoru je logična, vsak upodobljeni predmet ustreza resničnosti. ♦ Skozi okna pada dnevna svetloba. ♦ To je tabelna slika, naslikana v oljni tehniki na hrastovi plošči. Nanosi barve so lazurni in omogočajo polnost barvnih prelivov. Barve so čiste, obrisi jasni, vsako telo ali predmet je detajlno izrisano. Na barvno podlago je lahko položenih tudi do 5 prosojnih barvnih nanosov. Slikar je povzdignil slikarsko tehniko, ki je bila v uporabi že prej, do vrhunske kakovosti (zaradi tega ga je Vasari razglasil kar za izumitelja oljne tehnike). ♦ Oljna slikarska tehnika mu je omogočila skrbno in natančno nanašanje barv, zato je slikar lahko poudaril različne vrste tkanin, teksturo drugih predmetov, inkarnat, predvsem pa različne svetlobne učinke, najbolj izrazito na bleščečem medeninastem lestencu. ♦ Slika je zgrajena iz uravnoteženih barv: črno-rjava nasproti zeleni in rdeči, ki prevladuje v ozadju na pregrnjenem pohištvu.
3	<p>tri od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Slika je veljala za dvojni portret Giovannija Arnolfinija in njegove žene Giovanne Cenami, ki sta bila člana številčne italijanske kolonije, ki je živela v Bruggeju. Arnolfini je izhajal iz trgovske družine s tekstilom iz italijanskega kraja Lucca. Ob znanstvenem odkritju, da sta se poročila šele 14 let po nastanku slike, je bilo treba na novo določiti identiteto upodobljenec. Vsekakor velja, da je na sliki član Arnolfinijeve družine z ženo. ♦ Slika, ki je večkrat imenovana kot Arnolfinijeva poroka ali zaroka, ni mišljena kot dokument poroke, je pa upodobljena zakonska zveza. Na njej ni prikazana Arnolfinijeva noseča žena, kot je bilo večkrat zapisano, saj si oseba pod prsmi z roko samo privzdiguje obleko, sešito po tedanji najnovejši modi. ♦ Naslikani osebi sta oblečeni v tedanja sodobna oblačila. Slikar poudarja material: žamet, svilo, lan, pasjo dlako, les, v skoraj opredmeteni kakovosti. ♦ Značilen je prikriti simbolizem (po Panofskem) – vsaka podrobnost na sliki ima simboličen pomen: sezuto obuvalo pomeni, da osebi stojita na svetih tleh svojega doma. Med njima je psiček, simbol zakonske zvestobe, ker pa predstavlja tudi mesenost, je tudi simbol plodnosti zakona. Odgrnjena zakonska postelja in kip svete Marjete, zaščitnice nosečnic, v ozadju, sta simbola zakonske sreče in poroda. ♦ Vsak predmet v tem intimnem prostoru je odslikava resničnosti in ima nek simbolni pomen: pomaranče in jabolka na okenski polici simbolizirajo rajski vrt in izvorni greh. ♦ Pomembno je konveksno ogledalo v ozadju, ki ga obrobja okvir z desetimi medaljoni s prizori Kristusovega pasijona. V njem vidimo odsev prostora: strop z lestencem, zajeta je celotna soba z oknom in skrinjo, hrbtna stran moža in žene in odprta vrata sobe, skozi katera sta pravkar vstopili dve postavi v rdečem in modrem oblačilu. Pes strmi vanju. ♦ Oseba v rdečem je slikar sam, s čimer prikaže, da je priča prizoru in da je naslikal res točno tisto, kar je videl. ♦ Nad zrcalom je napis: "Jan van Eyck je bil tukaj 1434". Slikar se je podpisal na steno, kar nas spomni na grafitarje.
4	<p>osem od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Van Eyck je bil slaven in mnogostranski umetnik. Več let je bil dvorni slikar burgundskega vojvode Filipa Dobrega. Je ena od osrednjih osebnosti t. i. staronizozemskega slikarstva.

	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Značilna je jasnost, portretna natančnost in realizem v detajlih. Je profana slika – motiv je portret zakoncev, a s številnimi sakralnimi prvini. ◆ Ker je tako natančen zapis podrobnosti prikaza, bi njeno funkcijo lahko primerjali z nalogami, ki jih ima danes fotografija. ◆ Delo je bilo v lasti španskih kraljev. Tam je je sliko lahko videl španski baročni slikar Diego Velázquez in je vplivala na njegovo znamenito delo Las meninas (zrcalo na zadnji steni). ◆ Sliko so zelo hitro posnemali tudi van Eyckovi sodobniki na Flamskem in nasledniki. ◆ Obe sliki sta naslikani v tehniki olje na platno. ◆ Obema deloma je skupna simetrična kompozicija. ◆ Na van Eyckovi sliki so osebe in razporeditev predmetov v sobi realistične, medtem ko Klimtov Poljub obraz, roke in noge poudarja naturalistično, telesa in ozadje pa kažejo abstraktne prvine. ◆ Nasproti realnemu motivu iz vsakdanjega življenja je slika dveh ljubimcev upodobljena kot ikona, na zlatem ozadju. ◆ Na van Eyckovi sliki je učinek prostora dosežen z linearno perspektivo, na Klimtovi sliki prostora ni, je le zlato, ploskovito ozadje. ◆ Upodobitev zakoncev Arnolfini je resnična podoba, postavljena pred gledalca, medtem ko je upodobitev poljuba svet navideznosti, sanj, neresničnosti. ◆ Z zlato, žarečo barvo v ozadju je poudarjen akt poljuba v sredini, celota deluje svečano, toplo, medtem ko so van Eyckove barve umirjene, enakomerno razporejene in skušajo čimbolj posnemati resničnost.
5	Tu kandidat primerjalno opredeli svoj osebni odnos do likovnih del iz naloge z utemeljitvijo.

Izpitna pola 2

6. naloga

EO	Rešitev
1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ štiri od: ♦ Caravaggio (Michelangelo Merisi da Caravaggio, 1571–1610) ♦ Poklicanje sv. Mateja ♦ 1599–1600 ♦ olje na platnu ♦ 322 x 340 cm ♦ Kapela Contarelli, cerkev San Luigi degli Francesi, Rim ♦ barok
2	<p>tri od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Prizor je razdeljen na dva dela. Na desni stoječi osebi zarisujeta pokončen, osebe za mizo na levi pa vodoraven pravokotnik. Med obema skupinama je prazen prostor, ki ga povezuje le Jezusova roka – njegova kretnja spominja na roko Michelangelovega Adama s svoda Sikstinske kapele. ♦ Ta kontrast poudarjajo tudi oblačila: sv. Matej (dotlej imenovan Levi) in njegovi pomočniki pri mizi so odeti v moderna meščanska oblačila, bosa Jezus in sv. Peter, ki vabita Mateja v drugačno življenje, pa nosita preprosti ogrinjali. ♦ Prizor je postavljen v temen prostor (morda krčmo), v katerem snopi svetlobe dramatično povezujejo dogajanje. Upodobitve takih prostorov so značilne za Caravaggia, saj se je tudi sam veliko zadrževal v gostilnah. ♦ Naslikane osebe so vsakdanje, videti so žanrsko: kot obiskovalci gostiln. Prikazane so gledališko, saj je v dinamiki njihovih teles čutiti pogovor med njimi. ♦ Pomembno vlogo igra svetloba. Poleg tiste, ki pronica skozi okno, prihaja z desne zgoraj iz neznanega vira snop svetlobe, ki sije na obraz sv. Mateja in na njegovo družbo. Opaziti je še tretji vir svetlobe, ki sije od Jezusa in sv. Petra. ♦ Caravaggio je dodobra razvil način slikanja chiaroscuro (svetlo-temno), ki ustvarja močne dramatične svetlobne kontraste. ♦ K prepričljivosti dogodka pripomorejo še intenzivne, močne, čiste barve, nanese z gostimi premazi. ♦ Močan žarek svetlobe, ki prodira v temo prostora, ima tudi globoko duhovno sporočilo.
3	<p>tri od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Caravaggio je predstavil biblijski motiv dramatično in žanrsko. Sv. Matej je pobiralec davkov (dacar), ki sedi za mizo s štirimi pomočniki in šteje dnevni izkupiček. ♦ Jezus, ki ga prepoznamo po svetniškem sijju, prihaja z desne s sv. Petrom in z roko kaže proti presenečenemu Mateju. ♦ Upodobljen je trenutek, ko Jezus in sv. Peter presenetita osebe za mizo. Svetloba jih zaslepi. Matej se umika v ozadje in s prstom levice začudeno kaže nase, kot da bi želel reči: »Mislite mene?« Njegova desnica še počiva na denarju, ki ga je štel, preden sta vstopila Jezus in sv. Peter. ♦ Dve osebi levo sta tako zatopljeni v štetje denarja, da svetih oseb sploh ne opazita. To pomeni, da nimata možnosti za zveličanje, ki ga ponuja Jezus, saj ga ne zmoreta videti in prepoznati. Mlajši moški pod mizo skriva mošnjiček z denarjem, ki si ga je prisvojil (starejši tega ne opazi). ♦ Jezus se je pojavil nenadoma, njegova kretnja je ukazovalna. Matej mu bo takoj sledil, saj so njegova stopala že obrnjena proti izhodu. Moč slike je v dramatični upodobitvi tega trenutka, saj zbuja občutek, kot da smo navzoči na dogajanju pred nami. ♦ Sporočilo in namen slike sta jasna: kristjani se morajo odzvati na Jezusov klic, kot je to storil sv. Matej.
4	<p>osem od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Poklicanje sv. Mateja je eno od treh velikih platen, posvečenih evangelistu Mateju, ki so nastala za kapelo Contarelli. Naročil jih je francoski kardinal Matthieu Cointrel (ital. Contarelli) za cerkev francoske skupnosti v Rimu. Drugi dve sliki govorita o Matejevem mučeništvu in o Mateju in angelu (angel je tudi evangelistov simbol). ♦ Caravaggiovo sporočilo Poklicanja sv. Mateja bi lahko povezali z dobo protireformacije, katoliške obnove, v kateri je umetnik živel in ustvarjal. Caravaggio je slikal žanrske prizore, svet, kot ga je videl in poznal: njegovi svetniki so nastali po živih modelih, zato so videti kot

	<p>običajni, vsakdanji ljudje, pogosto so celo nelepi. V nasprotju z lepotnimi ideali renesanse je poudaril človeško plat svetih oseb in tako izrazil globoko duhovno vsebino, ki je v času protireformacije nagovarjala mnoge vernike.</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Poklicanje sv. Mateja je bilo Caravaggiovo prvo veliko javno naročilo, potem ko je nekaj let po preselitvi iz Milana v Rim preživel v revščini. Z njim je čez noč zaslovel in postal najbolj iskani slikar verskih prizorov v Rimu. ♦ Caravaggio je našel zgled za svoja dela pri beneških poznorenesančnih slikarjih Tizianu in Tintoretu. ♦ Poleg oseb ima na Caravaggiovih slikah najmočnejšo vlogo svetloba: z rabo chiaroscuro so njegove slike dramatične in močno čustveno nabite. Gledalec tako notranje doživi mistično vizijo, značilno za barok. ♦ Ker je Caravaggio živel dramatično in odmaknjeno med revnimi in družbenimi izobčenci, ga iskanje renesančnega lepotnega ideala ni zanimalo. ♦ Caravaggio je bil v domovini občudovan že v svojem življenju. Lastnih učencev ni imel, pač pa je imel mnogo naslednikov, ki so posnemali njegov chiaroscuro (Orazio in Artemisia Gentileschi, slikarji caravaggisti, Rubens, Rembrandt, Velázquez). ♦ Obe umetniški deli sta naslikani v tehniki chiaroscuro. Prevladujejo topli barvni odtenki predvsem rjave barve, osebe na obeh delih so razgibane, upodobljene v nekem trenutku. ♦ Kompozicija na obeh slikah je diagonalna. ♦ Na obeh slikah so osebe polnoplastično naslikane, obrisne linije pa so mestoma že rahlo zabrisane. ♦ Medtem ko je Caravaggio upodobil svetopisemski motiv, je Almanach naslikal žanrski prizor. Tudi Caravaggiova slika kljub biblijski temi deluje žanrsko. ♦ Na obeh slikah je dogajanje postavljeno v gostilniško okolje; pri Almanachu opazimo motiv kvartopircev, pri Caravaggu pa štetja denarja. ♦ Caravaggiova slika prikazuje usodni in dramatični trenutek: Jezus pokliče sv. Mateja. Almanachova slika pa govori o brezskrbni zabavi, kjer šest moških igra karte. ♦ Na Almanachovi sliki je opaziti tudi točajko in avtoportret umetnika ob njej (mož na drugi strani mize z umetniškim pokivalom ter pletenko in pipo v desnici, ki mu točajka/muza prinaša krožnik s pipo – slednje spominja na čopič in paletu). Na Caravaggiovi sliki Poklicanje sv. Mateja ni umetnikove lastne podobe. ♦ Če je sporočilo Caravaggiove slike svetopisemsko (vsak mora slediti Jezusovemu klicu), pa Almanachova slika sporoča, da je treba uživati življenje. ♦ Na obeh slikah kot asistenčne figure nastopajo slikarjevi sodobniki.
5	Tu kandidat primerjalno opredeli svoj osebni odnos do likovnih del iz naloge z utemeljitvijo.

7. naloga

EO	Rešitev
1	<p>štiri od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Gustave Courbet (1819–1877) ◆ Pogreb v Ornansu ◆ 1849–1850, sredina 19. stoletja ◆ Olje na platnu ◆ 315 x 668 cm, slika velikih mer ◆ Musée d'Orsay, Pariz ◆ realizem
2	<p>tri od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Kompozicija je monumentalna in statična, zasnovana brez uporabe perspektive. ◆ Izjemno velik format slike, na katerem se zvrsti množica ljudi v naravni velikosti. ◆ Križ, ki ga drži v roki eden izmed ministrantov, v kompoziciji začrta zlati rez. ◆ Gore v ozadju so kot kulisa in prostora ne poglobljajo, temveč ga zamejujejo. Deževno nebo še poudarja temačnost prizora. ◆ V pokončni delitvi planov prevladuje izmenjava črnih in belih tonov v kontrastu s sivino neba, rjavo zemljo in zelenilom trave na tleh. Variacije prevladujočih barvnih vrednosti od temno zelenih do ugaslo sivih prispevajo k tonski resnobi kompozicije ter dogodka. ◆ Liki so zadržani, nepremični, brez kretenj in z zamrznjenimi izrazi na obrazih. Skupine likov gledajo v različne smeri. Kompozicija nima nobenega čvrstega središča, saj se enakomerna razporeditev figur v vodoravnem pasu spreminja v friz. ◆ Figure so naslikane neprizanesljivo realistično v naravni velikosti. ◆ Pri delu se je avtor oprijel skupinskih portretov holandskih mestnih milic iz 17. stoletja, uporaba žlahtne črnine pa nas spominja na špansko slikarstvo.
3	<p>tri od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Courbet je postavil prizor na pokopališče v svojem rojstnem kraju Ornansu. Najverjetneje se nanaša na pogreb njegovega starega strica. ◆ To je slikarjeva prva monumentalna slika. Naslovil jo je z dolgim in zapletenim imenom <i>Slikovni prikaz človeških postav: zgodovinsko poročilo o pogrebu v Ornansu</i>. ◆ Tu so župnik, ki ga spremljata dva ministranta, župan, sodnik, pogrebci, ženske, ki jokajo, cerkvena dostojanstvenika v rdečem ... Na sliki so slikarjevi oče in sestre. ◆ Ob grobu so združeni in izenačeni podeželski vplivneži ter bogati kmetje in njihovi dninarji z družinami, stari, mladi, ne glede na družbeni položaj in leta. ◆ Slika je zelo velika, v merah, ki so bile v 19. stoletju namenjene najvišje cenjenemu historičnemu slikarstvu. Prizor vaškega pogreba bi bil lahko žanrska slika manjšega formata.
4	<p>osem od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Slika je bila razstavljena na pariškem Salonu leta 1851 skupaj s še dvema njegovima slikama, ter je povzročila burne odzive. ◆ Slika je prvo pomembno Courbetovo delo. Zanj je drzno izbral iste mere, v katerih so prej nastale veličastne kompozicije, kakršne so Géricaultov Splav Meduze ali Delacroixova Sardanapalova smrt in Svoboda vodi ljudstvo. ◆ Nepojmljivo je bilo, da so lahko običajni ljudje prikazani tako na veliko (v merilu, namenjenem portretom slavnih in pomembnih), zdelo se je, da so osebe na sliki nezaslišano grde in da je vsakdanost prizora nespodobna. ◆ Courbet v svojih delih kaže zelo dobro poznavanje tradicionalnega slikarstva (špansko, holandsko slikarstvo), ki ga dopolnjuje z izkušnjo opazovanja sveta okoli sebe. ◆ Radikalen ni bil le kot slikar, temveč velja tudi za strastnega upornika, socialista, anarhista in borca za demokracijo. Dejavno se je ukvarjal s politiko, pisal članke in se bojeval za svoje ideje. V času pariške komune leta 1871 je bil predsednik komisije za varstvo spomenikov ter odbornik za likovno umetnost. ◆ Obe sliki sta monumentalnih mer, obe sta izdelani v tehniki olje na platno. ◆ Delo na prvi sliki je bilo razstavljeno na Salonu, druga slika pa je nastala za cerkev svetega Tomaža v Toledu. ◆ Obe sliki spominjata na friz, v osnovi sta obe kompoziciji simetrični. Kompozicija na prvi sliki je bolj statična, kompozicija na drugi sliki pa je sestavljena iz več kompozicijskih mrež in zato tudi bolj dinamična. ◆ Delo na prvi sliki je figuralni niz, ki se v vrsti razvršča nad grobom, v rahlo nakazani valovnici. Prostor je nakazan, vendar je zamejen z ozadjem. Delo na drugi sliki pa je zasnovano

	<p>dvodelno kot niz statičnih pogrebcev ob grobu v materialnem svetu, nad katerim imamo še pogled v duhovni svet, ki pa je mnogo bolj razgiban z linijami in diagonalami.</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Courbetove figure so oblikovane plastično in neprizanesljivo realistično, z vsemi individualnimi značilnostmi in osebnim doživljanjem dogodka pri navzočih. Upodobljeni so ljudje iz resničnega življenja. El Grecove figure so plastične, realistične, tudi tu imamo nekaj portretno označenih fiziognomij, hkrati pa so figure nekoliko eterično preoblikovane, nekoliko bolj podaljšane. ♦ Obe sliki delujeta monokromatsko. Courbet uporablja temen in topel kolorit rjavo-zelenih barv z izmenjavo črnih ter belih tonov, El Greco pa uporabi bolj hladne barve, različnih kovinsko pepelnatih odtenkov od bele prek sive do črne. ♦ Courbet je naslikal žanrski prizor, pravzaprav je dokumentiral pogreb svojega strica, ki ga predstavi kot nadčasovni univerzalni zgodovinski dogodek, ki opozarja na premišljevanje o človekovi minljivosti. El Greco je naslikal nabožno podobo, ki kaže čudež pri pogrebu grofa Orgaza, dobrotnika cerkve svetega Tomaža v Toledu, in njegovo apoteozo. El Greco je naslikal zgodovinski dogodek, preoblikovan v krščansko legendo, mirakel. ♦ Obe deli sta monumentalni in heroizirata dogodek, ki ga upodabljata. Courbet povečuje vsakdanje in banalne teme, kar povečuje ter osmišlja življenje tudi navadnih preprostih ljudi. El Greco povečuje gorečo vero in cerkvenega dobrotnika, ki je bil ob smrti poplačan za svoja dobra dela z božjim usmiljenjem. ♦ Za oba slikarja je značilno, da z obema deloma jasno izrazita svoje družbeno-politično prepričanje. Courbetovo sliko so razglasili za manifest socializma, saj povezuje in kaže enakost med različnimi sloji prebivalstva, ki jih združi nek univerzalni dogodek. El Grecova slika je odraz novih protireformacijskih teženj, zahtev po duhovni prenovi cerkve in novih nabožnih vsebinah. ♦ Courbet se je pri svojem delu zgledoval po El Grecovem delu.
5	Tu kandidat primerjalno opredeli svoj osebni odnos do likovnih del iz naloge z utemeljitvijo.

8. naloga

EO	Rešitev
1	<p>štiri od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Marcel Duchamp (1887–1968) ◆ Fontana ◆ 1917, začetek 20. stoletja, prva polovica 20. stoletja ◆ avtorizirana replika iz 1964 (edicija galerista Artura Schwarza iz Milana po fotografiji Alfreda Stieglitza), več replik ◆ porcelan ◆ 36 x 48 x 61 cm, delo srednjih mer ◆ več lokacij (ena v Tate Modern, London, druga v Centre Pompidou, Pariz ...) ◆ avantgarda, dadaizem, konceptualizem, modernizem
2	<p>tri od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Delo je industrijsko proizveden predmet, oblikovan v skladu z nalogo, ki jo opravlja v vsakdanjem življenju, pisoar. ◆ Pisoar je postavljen tako, da ga ne moremo uporabljati. Umetnik je pisoar obrnil za 90 ° na njegovo hrbtno stran. ◆ Umetnik je na belo keramiko s črno napisal "R. Mutt 1917". ◆ Delo zaradi tridimenzionalnosti lahko uvrstimo med kiparstvo. ◆ Pred nami je delo uravnotežene, simetrične kompozicije, tektonsko oblikovano, tako da je masa spodaj težja kot zgoraj, in da je v celoti bel, razen umetnikovega podpisa ter datacije v črni barvi. ◆ Bleščeča glazirana belina nas spominja na kiparstvo v belem marmorju ter deluje vzvišeno in ezoterično, da ob njej pomislimo na klasično umetnost. ◆ Delo z abstrahiranim oblikovnim namigom spominja na sedečega Budo, Marijino glavo z velom ali na čutne, organske oblike. ◆ Umetnino je nesmiselno razlagati s pomočjo oblikovne analize, saj je umetnik poudarjal, da ga je pri delu vodila predvsem estetska brezbržnost. ◆ Pomembna ni oblika in izdelava izdelka, temveč način, kako se je pojavil v galerijskem prostoru, pomebna je ideja in katera vprašanja si bomo ob delu zastavljali.
3	<p>tri od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Pisoar je eden od elementov kopalniške opreme, ki je navadno v uporabi v javnih straniščih. Stranišča veljajo za intimne, skrite prostore, in razstaviti tak predmet pod galerijskimi žarometi pomeni razgaljanje nečesa prikritega, kar lahko spravi gledalca v zadrego. ◆ Ready-made je predmet, ki je izoliran od svojega prvotnega uporabnega konteksta in je povzdignjen v status umetniškega predmeta. Spada v podkategorijo predmetov, ki so jim nadrealisti rekli objet trouvé (najdeni predmet). ◆ Delo predstavlja estetsko provokacijo, saj umetnika pri izbiri ne vodi lepota objekta, pač pa njegova brezbržnost do njega. Pri ustvaritvi v veliki meri soodloča naključje. Sporočilo Fontane je bilo, da niso v umetnosti nič več pomembni ročna spretnost, materiali, vprašanje okusa ali višji umetniški pomen. Namesto da v delih odkrivamo estetske vrednosti, si moramo začeti postavljati estetska vprašanja.
4	<p>osem od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Duchamp je s poudarjeno intelektualističnim pristopom želel javnosti dopovedati, da umetnost ni rokodelstvo, pač pa intelektualno delo. ◆ Za umevanje tovrstnega umetniškega dela so najpomembnejše okoliščine njegovega nastanka in njegov pomen, saj je Fontana prelomno vplivala na naš odnos do umetnosti. ◆ Duchamp je v newyorških umetnostnih krogih postal zelo vplivna osebnost in bil osrednji predstavnik newyorške dade. ◆ Bil je član Društva neodvisnih umetnikov (<i>Society of Independent Artists</i>), ki naj bi prirejalo vsakoletne razstave avantgardne umetnosti, iz katerega je kasneje izstopil. ◆ Leta 1917 je na razstavo društva anonimno poslal Fontano, ki jo je odbor zavrnil. ◆ Pisoar je umetnik kupil v newyorški trgovini. Delo je fotografiral v ateljeju fotografa Alfreda Stieglitza. Ta fotografija je ostala edini original, saj se je izvornik pisoarja izgubil, danes poznamo samo njegove replike. ◆ Umetnina je postala javno znana leta 1918, z objavo v 2. številki revije <i>Blind Man</i>. ◆ Duchamp je na način, značilen za avantgardo, zavrnil konvencionalna stališča v umetnosti, ustaljene poti trženja umetnine, umetniške slave, vloge muzejev. Bil je rojen anarhist.

	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Je en od umetnikov 20. stoletja, čigar ideje so najbolj prelomno zaznamovale konceptualistično preusmeritev od predmeta k procesu nastajanja umetniškega dela. ◆ Duchamp je vplival na popart, novi realizem ter neo-dado in je tisti umetnik, ki je najpomembneje zaznamoval sodobno umetnost zadnjih tridesetih let, od začetka 90. let 20. stoletja do danes. ◆ Delo na prvi sliki je industrijsko izdelani predmet, delo na drugi sliki je izdelek človeških rok, artefakt. ◆ Delo na prvi sliki je ready-made, delo na drugi sliki je drobna plastika. ◆ Obe deli učinkujeta v smislu tradicionalnega tridimenzionalnega kipa, prvo je iz glaziranega porcelana, drugo iz apnenca. ◆ Na delu na prvi sliki prevladuje belina polnega sijaja, ki jo ustvari glazirana površina, delo na drugi sliki je svetlo rjave barve, iz katere je še deloma razvidno, da je bil kipec nekoč pobarvan z rdečo okro. ◆ Delo na prvi sliki je srednjih mer, delo na drugi sliki pa zelo majhnih mer. ◆ Obema deloma sta skupne preproste, jasne organske linije. ◆ Delo na prvi sliki lahko s svojo obliko priključuje abstrahirano podobo sedečaga Bude ali Marijine glave z oglavnico. Delo na drugi sliki je stilizirana ženska figura, ki ima izrazito poudarjene prsi, boke in zadnjico. ◆ Delo na prvi sliki je banalen predmet, ki dobi status umetnine, delo na drugi sliki razumemo kot idol, čeprav njegovega dejanskega namena danes ne poznamo. ◆ Delo na prvi sliki je podpisano s psevdonimom in datirano, delo na drugi sliki nima teh obeležij. ◆ Delo na prvi sliki temelji na ideji, konceptu in na novo osmišlja, polemizira s predmeti in umetninami. Delo na drugi sliki je povezano z abstraktnimi idejami, predstavami in verovanjem prazgodovinskega človeka. ◆ Duchamp z delom zavrača pomebnost tradicionalne izvedbe umetnine, delo na drugi sliki pa je spretno in umetelno izdelan predmet v času svojega nastanka.
5	Tu kandidat primerjalno opredeli svoj osebni odnos do likovnih del iz naloge z utemeljitvijo.